

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger i Acapo AS – Juni 2023

ifm. etterlevelse av Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)

1. Informasjon om virksomheten

Acapo AS er et norskeid rådgivingsforetak som arbeider med vern og håndheving av immaterielle rettigheter som varemerker og patenter (IPR). Virksomheten har bakgrunn fra 1924 da selskapets rettsforgjenger ble stiftet. Vi hjelper norske og internasjonale virksomheter med å ivareta deres immaterielle verdier (IP). Vi dekker alle tekniske områder og bistår i alt fra strategisk rådgivning og utforming av søknader om varemerkebeskyttelse, designregistrering og patenter i inn- og utland, til bistand ved inngrep og konflikter. Acapo AS har kontorer i Bergen, Oslo, Trondheim og Fredrikstad. Selskapet har i overkant av 40 ansatte.

2. Forankring av ansvarlighet

Etterlevelse av bestemmelsene i åpenhetsloven er forankret i organisasjonen. I Acapo har vi utarbeidet rutiner for gjennomgang av aktsomhetsvurderinger etter loven, herunder faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

3. Aktsomhetsvurdering

I Acapo har vi foretatt en vurdering av potensielle og faktiske negative ved vår virksomhet, og om det foreligger vesentlig risiko for negative konsekvenser ved vår forretningsdrift.

4. Konkrete vurderinger for om det foreligger risiko for brudd på menneskerettigheter og ansvarlige arbeidsforhold

Nedenfor følger informasjon om forhold som er vurdert per 30.06.2023:

4.1. Bruk av korte frister overfor leverandører – Ansvarlig innkjøpspraksis

Acapo kan direkte påvirke våre samarbeidspartnere, kunder og andre leverandørers anstendige arbeidsforhold ved hvordan vi gir instruksjoner. Sene instruksjoner som kanskje er uklare kan lede til tvungen overtid for mottakeren, da det kan være en kort tidsfrist for å få arbeidet unnagjort, gjerne overfor en nasjonal myndighet eller domstol.

Tiltak: Acapo bør gi instruksjoner og informasjon til sine samarbeidspartnere og leverandører i god tid før fristutløp. Denne praksisen skal kommuniseres til andre involverte parter i oppdraget, slik at unødige opphold i kommunikasjonsrekken kan forhindres.

Tiltak: Ansvarlig innkjøpspraksis

Acapo vil arbeide for å utrede om sin innkjøpspraksis bidrar til skade.

4.2. Overtid i Acapo

Acapos ansatte kan selv være utsatt for risiko for tvungen overtid i tilfeller hvor kunder eller oppdragsgivere er sene med å komme med tilbakemelding. Acapo bør forsøke å unngå dette.

Tiltak: Det inntas punkt i forretningsbetingelsene om overtidstillegg på honorar ved sent mottak av instruksjoner som oppdragsgiver må forvente leder til bruk av tvungen overtid. Dette vil fungere som «ris bak speilet» og vil forhåpentligvis ha en preventiv effekt.

4.3. Samarbeidspartnere

En av Acapos største risikoer for negative konsekvenser ligger hos våre samarbeidspartnere i utlandet, særlig i land som ikke har tiltrådt de aktuelle konvensjonene som åpenhetsloven bygger på, eller land som åpenlyst og ofte har brudd på reglene i konvensjonene. Det bør generelt utvises stor grad av aktsomhet overfor utenlandske samarbeidspartnere i slike land.

Da Acapo er en tjenestetilbyder av spesialisttjenester, relaterer den konkrete problemstillingen seg til menneskerettigheter og arbeidsvilkår. Acapo ser det ikke som formålstjenlig å trekke seg ut av de aktuelle landene helt, selv om risikoen er større for brudd på grunnleggende rettigheter i land som Saudi Arabia, Qatar, Nord Korea, Cuba o.l. Dersom Acapo trekker seg helt ut slike land, vil vi ikke ha noen mulighet til å påvirke våre underleverandører på positivt vis. Det er derimot grunn til å utvise større grad av aktsomhet når en handler med disse landene, følgende tiltak forslås:

Tiltak: I handel med høyrisikoland og valg av samarbeidspartnere i disse landene vektlegges medlemskap i internasjonale fag- og nettverksorganisasjoner slik at det velges troverdige tjenesteleverandører. Der det er særlig grunn til det utføres en bakgrunnsjekk av forholdene hos tjenesteleverandøren. Hvilke land som er høyrisiko vurderes kontinuerlig, og skal oppdateres i forbindelse med den årlige rapporten. Listen er vedlagt dokumentet.

4.4. Leverandører/tjenestetilbydere

4.4.1. Teknologi - Batterier

Bruken av kobolt i utvikling av litium-ion batterier er av interesse. Kobolt er i stor grad utvunnet ved barnearbeid, og brukes i de fleste batterier i verden. Se <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2016/06/drc-cobalt-child-labour/>

Tiltak: Acapo går til innkjøp av færre oppladbare gjenstander, slik som telefoner. Gjenstander med batterier må ha en lenger levetid enn de har i dag. Dette er også et tiltak som vil bidra positivt til bærekraftig forbruk av telefoner i Acapo.

Tiltak: Acapo innhenter informasjon fra leverandør av telefonene ved hjelp av en informasjonsforespørsel i åpenhetsloven. Acapo skal benytte seg av leverandører som aktivt tar avstand fra barnearbeid.

4.5. Telekommunikasjon

Acapo bruker i dag Norges største leverandør av telekommunikasjonstjenester. Det forutsettes at denne leverandøren p.t. ikke utgjør en risiko for menneskerettsbrudd.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.6. Teknologi- Databasetjenester og programvare

4.6.1. Utenlandsk leverandør av sentral saksbehandlings- og fristovervåkingsprogramvare

Vår leverandør er spesialisert innen programvare for vår bransje. Leverandøren opererer i store deler av verden. Acapos påvirkningskraft må anees for å være til stede, men ikke stor. Det kan derfor være viktig å kartlegge leverandørens forhold til sentrale menneskerettigheter, samt bruken av overtid, deltidsansettelser og innleie.

Tiltak: Leverandøren bør undertegne en egenerklæring hvorpå de forplikter seg til å følge Acapos etiske retningslinjer.

4.6.2. Nordisk leverandør av server- og datatjenester

Denne leverandøren er en av Acapos viktigste leverandører av datatjenester. Selskapet er middels stort, og omfattes selv av åpenhetsloven. På tross av dette, kan det langvarige forholdet mellom Acapo og leverandøre bidra til at Acapo kan ha en viss påvirkningskraft. Det forventes at de har et avklart forhold til problemstillingene i åpenhetsloven.

Tiltak: Leverandøren bør undertegne en egenerklæring hvorpå de forplikter seg til å følge Acapos etiske retningslinjer.

4.6.3. Internasjonal leverandør av databaseopplysninger

Acapo kjøper databaseinformasjon knyttet til IP fra en internasjonal leverandør. Selskapet er for stort til at Acapos påvirkningskraft vurderes som stor. Selskapets nettsider viser at det har tatt tydelige standpunkt mot slaver. Selskapet framstår som seriøst ift. respekt for menneskerettigheter, og det vurderes i dag som en liten risiko for brudd på de etiske retningslinjene.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.6.4. Leverandør av dataverktøy for personaladministrasjon

Acapo benytter en større norsk leverandør av slike tjenester som er bundet av åpenhetsloven. Det forventes derfor at leverandøren selv har et aktivt forhold til disse problemstillingene. Acapo anses for å ha liten eller ingen påvirkningskraft.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.6.5. Leverandør av programvare for administrasjon av arbeidstid

Dette er en liten norsk programvaretilbyder, og Acapos påvirkningskraft vurderes til å være til stede, om enn ikke stor.

Tiltak: Leverandøren bør undertegne en egenerklæring hvorpå de forplikter seg til å følge Acapos etiske retningslinjer.

4.6.6. Leverandør av programvare for medarbeiderundersøkelser m.m.

Dette er en liten norsk programvaretilbyder, og Acapos påvirkningskraft vurderes til å være til stede, men ikke stor.

Tiltak: Leverandøren bør undertegne en egenerklæring hvorpå de forplikter seg til å følge Acapos etiske retningslinjer.

4.6.7. Leverandør av programvare for kryptering

Dette er en liten norsk programvaretilbyder. Acapos påvirkningskraft vurderes til å være liten.

Tiltak: Leverandøren bør undertegne en egenerklæring hvorpå de forplikter seg til å følge Acapos etiske retningslinjer.

4.6.8. Leverandør av programvare for sertifisering

Dette er en tilbyder av gratis programvare. Acapos påvirkningskraft vurderes som minimal overfor utviklerne.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.6.9. Leverandør av programvare for chattjeneste

Leverandøren er et større utenlandsk foretak, og Acapo vurderes til å ha liten påvirkning på selskapet.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.6.10. Leverandør av programvare for filoverføring

Leverandøren er et større utenlandsk foretak, og Acapos påvirkningskraft til å ha liten påvirkning på selskapet.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.6.11. Leverandør av programvare for tekniske tegninger

Dette er en stor internasjonal leverandør, og Acapos påvirkningskraft ansees som minimal. Foretaket har et aktivt forhold til miljøspørsmål og menneskerettighetsspørsmål. Vår vurdering er at de i dag ikke utgjør en fare for brudd på Acapos retningslinjer.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.6.12. Leverandør av foretaksinformasjon

Vi benytter Norges ledende leverandøren bedriftsinformasjon i Norge. Det er vurdert at det er lav risiko for brudd på retningslinjene hos denne leverandøren, samt at Acapos påvirkningskraft er begrenset.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.6.13. Leverandører av informasjon om norske rettsregler og doms- og forvaltningsavgjørelser

Det vurderes ikke tiltak overfor denne leverandøren, da det forventes at leverandøren overholder de lover og regler som gjelder i Norge ved sin virksomhet.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.6.14. Digitale forlagstjenester

Acapo kjøper digitale abonnementsbaserte forlagstjenester av ledende norske forlag. Acapos påvirkningskraft er lav. Forlagene er bundet av åpenhetsloven, og risikoen forbundet med leverandøren anses som lav.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.6.15. Diverse store internasjonale programvareleverandører

Store multinasjonale selskaper leverer programvare til Acapo AS. Acapos påvirkningskraft vurderes som fraværende. Selskapene vurderes heller ikke som større risikokilder for brudd på de aktuelle rettighetene, og samtlige har utgitt rapporter om miljøpåvirkning og etikk.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.7. Kantine

Acapo subsidierer de ansettes lunsj i felleskantine i ved kontoret i Bergen. HORECA-bransjen har fått en del negativ oppmerksomhet knyttet til arbeidsforholdene hos enkelte aktører.

Tiltak: Acapo bør be huseier, som omfattes av åpenhetsloven om å dokumentere at forhold hos kantineleverandøren er i samsvar med gjeldende regelverk.

4.8. Rengjøringstjenester

Acapo kjøper rengjøringstjenester ved alle sine kontorer.

Tiltak: Det bør kartlegges hvorvidt det er anstendige arbeidsforhold i rengjøringsfirmaene som til enhver tid er engasjert. Videre bør det legges føringer om at vaskemidlene som benyttes ikke inneholder skadelige kjemikalier, er klimanøytrale, og ikke stammer fra en leverandør som bryter menneskerettigheter.

4.9. Regnskapstjenester

Acapos regnskapstilbyder er et mellomstort norsk selskap.

Tiltak: Leverandøren bør undertegne en egenerklæring hvorpå de forplikter seg til å følge Acapos etiske retningslinjer.

4.10. Rekrutteringstjenester

Acapo benytter i noen grad tjenester fra et norsk rekrutteringsfirma.

Tiltak: Leverandøren bør undertegne en egenerklæring hvorpå de forplikter seg til å følge Acapos etiske retningslinjer.

4.11. Digitale markedsføringstjenester

Vår leverandør av digitale markedsføringstjenester er et mellomstort selskap. Acapo vurderes til å ha middels påvirkningskraft overfor leverandøren.

Tiltak: Leverandøren bør undertegne en egenerklæring hvorpå de forplikter seg til å følge Acapos etiske retningslinjer.

4.12. Reiselivstjenester

Acapo har kontorer i flere norske byer og det er nødvendig med en del reiseaktivitet innad i firmaet for å bygge kultur, ha møter i firmaet, bedriver opplæring mm. For å minske utslippene reiseaktiviteten medfører må en alltid vurdere om reisen er nødvendig, eventuelt om møtet kan gjennomføres digitalt.

Fysiske møter kan planlegges i større grad ut fra miljøavtrykk slik at antall reisende med resemøter med stort klimaavtrykk er avgjørende for hvor møtet finner sted.

4.13. Kurértjenester

Acapo benytter seg av internasjonale leverandører av post- og kurértjenester. Acapos påvirkningskraft er for liten til at tiltak vurderes.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.14. Bank og forsikring

Acapo benytter to leverandører av forsikringstjenester og en stor leverandør av banktjenester i Norge. Alle disse er omfattet av åpenhetsloven.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.

4.15. Strømlleverandører

Acapo benytter anerkjente norske strømlleverandører ved våre kontorer. Vår påvirkningskraft overfor disse vurderes som lav. Leverandørene er bundet av åpenhetsloven. Risikoen forbundet med leverandørene anses som lav.

Tiltak anses ikke nødvendig per 30.06.2023.